

Aan het College van
burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe
t.a.v. de heer R. Barelds
Postbus 24
9410 AA Beilen

Onderwerp: *Advies Concept Kadernota Jeugdzorg 2015 Midden-Drenthe*
Concept Verordening Jeugdhulp 2015 Midden-Drenthe

Bovensmilde, 30 oktober 2014

Geacht college,

Via een email op 23 september 2014 van de heer R. Barelds verzoekt u de Wmo-raad onder meer om advies over de concept Kadernota Jeugdzorg 2015 en de concept Verordening Jeugdhulp 2015, die dienen ter uitvoering van de transitie van de jeugdzorg in brede zin naar de gemeentelijke overheden per 1 januari 2015.

De Wmo-raad heeft zich in onderstaand advies met name gericht op de taken die de gemeente krijgt in het kader van de vrij toegankelijke jeugdzorg en de toegang tot zowel deze als de specialistische zorg. Omdat juist daar, op direct gemeentelijk niveau, uitvoeringsbeleid dient te worden ontwikkeld. Bovendien is in het kader van de specialistische hulp in de niet vrij toegankelijke jeugdzorg samenwerking gezocht op intergemeentelijk en provinciaal niveau. Daarbinnen zijn reeds allerlei afspraken gemaakt en daarom acht de Wmo-raad het op dit moment minder opportuun daar de energie op te richten. Dat ziet de Raad meer in het kader van evaluatie daarvan in de komende jaren. Daarvoor dient echter wel reeds nu het kader te worden gecreëerd.

Hieronder volgen enige opmerkingen over de toegang tot de jeugdhulp en de samenwerking van de uitvoerende teams, alsmede over de mogelijkheden tot inspraak bij specialistische hulp en de klachtenregeling.

1. Toegang: Melding

Wellicht het belangrijkste voor jeugdige ingezetenen is de toegang die de gemeente dient te bieden tot jeugdhulp. Overigens naast de toegang via bijvoorbeeld de huisarts. Behalve de criteria op grond waarvan er toegang is tot de jeugdhulp, zal bepaald moeten worden wat de grens is tussen algemene, vrij toegankelijke voorzieningen en individuele voorzieningen, de grens tussen vrij toegankelijke hulp en niet vrij toegankelijke (specialistische) hulp.

De Wmo-raad hecht eraan dat goed nagedacht wordt over de voorwaarden die de toegang tot de jeugdhulp bepalen en dat deze zodanig worden dat geen drempel wordt opgeworpen, met name ook geen bureaucratische. Integendeel, de toegang dient zo gemakkelijk mogelijk te zijn. De Wmo-raad geeft daarbij in overweging een gemeentelijke kindertelefoon in te voeren.

Hoewel een en ander in een nadere regeling zal worden neergelegd, worden de volgende kritische vragen reeds hier benoemd:

- Wordt onderscheid gemaakt tussen een adviesaanvraag, een melding en een vraag om hulp?
- Wordt een adviesaanvraag geadmistreerd?
- Wie kan er een melding indienen (een kind, een ouder, een instantie, een school, maar ook elke derde)?

- Wordt de melding geregistreerd?
- Dient de melding op papier te worden gedaan, respectievelijk bevestigd en wordt daarvan verslag opgemaakt?
- Wanneer is sprake van een vraag om hulp?
- Wat is de reactie op een melding?
- Wat is het verschil met de reactie op een aanvraag?

In de Conceptverordening is bepaald dat nog nadere regelingen worden opgesteld omtrent de toegang tot de jeugdzorg (art. 4). De Wmo-raad gaat ervan uit dat hij in staat wordt gesteld daarover advies uit te brengen.

2. Toegang: Samenwerking teams

In de Kadernota worden op pagina 16 de teams omschreven, die de jeugdzorg zullen uitoefenen respectievelijk door moeten verwijzen naar een hoger interventieniveau. De uitvoering wordt gelegd bij teams en loketten voor informatie advies en ondersteuning ter versterking van de sociale omgeving als ook doorverwijzing, maar dit wordt nog geconcretiseerd in nadere regelingen. U wilt verbinding leggen tussen de verschillende teams. De Wmo-raad wil graag vanaf het begin bij de invulling en de regelgeving betrokken zijn.

3. Toegang: Verhouding Jeugdteam en College van B&W

Het Jeugdteam zal bij de toegang tot de jeugdzorg een centrale rol spelen. Daarin worden vragen om hulp en of meldingen behandeld en daarin wordt geconcludeerd tot een bepaalde inzet van jeugdzorg. Deze conclusie wordt voorgelegd aan de gemeente, het College van Burgemeester en Wethouders. De vraag dringt zich op of de conclusie door het college altijd wordt gevolgd. Wat zijn de criteria die er toe zouden kunnen leiden dat dit niet gebeurt? Dat mogen in elk geval geen budgettaire redenen zijn. De Wmo-raad vraagt daarin om duidelijkheid en transparantie.

4. Toegang: Cliëntondersteuning

Net als in het kader van de Wmo dient de gemeente zorg te dragen voor de mogelijkheid dat de cliënt, de jeugdige, een onafhankelijke cliëntondersteuner in de arm neemt. Kennelijk gaat deze cliënt-ondersteuner echter deel uitmaken van het Jeugdteam zodat de vraag gesteld kan worden of deze zich in de praktijk wel echt onafhankelijk in het belang van de jeugdige zal en of kan opstellen. Ook daarin vraagt de Wmo-raad een zorgvuldige afweging, duidelijkheid en transparantie.

5. Gespecialiseerde zorg

Op intergemeentelijk en provinciaal niveau zijn door de gemeente afspraken gemaakt over bij voorbeeld de inkoop van specialistische jeugdhulp. Er is een inkoopteam gevormd op provinciaal niveau alsmede meerdere accountteams voor het relatiebeheer met de zorgaanbieders. De Wmo-raad heeft hier begrip voor, gelet op de specialistische aard van de hulp die geboden moet worden en de korte tijd om ook dit deel van de transitie goed te laten landen. Zij vraagt wel aandacht voor het gebrek aan democratische controle dat daardoor is ontstaan en wil graag geïnformeerd en betrokken worden bij de evaluatie van en de ontwikkelingen binnen de inkoopgroep en de accountteams. Ongetwijfeld zijn voorts bij de inkoop bij de zorgaanbieders van speciale jeugdzorg kwaliteitscriteria vastgesteld en de Wmo-raad stelt het op prijs ook in de evaluatie daarvan te worden betrokken. En de betrokkenheid van de Wmo-raad geldt uit de aard der zaak ook voor de toekomstige overleggen en samenwerking.

De Wmo-raad wil daarbij benadrukken dat in de kwaliteitscriteria in de eerste plaats het belang van de hulpvragende jeugdige tot uiting moet zijn gebracht. Eisen aan de zorgaanbieder, voor zover daaraan wordt gedacht, dienen niet eerder dan na de overgangsperiode eventueel een rol te spelen.

6. Wmo en Jeugd

Op pagina 8 van de concept Kadernota wordt ingegaan op de relatie met de Wmo. Jongvolwassenen van 18 jaar en ouder dienen "ook goede zorg (te) kunnen blijven ontvangen op grond van de WMO". 'Goede' is in deze een te abstract begrip. Het zou 'dezelfde' zorg moeten zijn, bij dezelfde hulpvraag, zoals daarvoor op basis van de Jeugdwet is verstrekt en onder verwijzing naar het op pagina 6 verwoorde uitgangspunt dat continuïteit van zorg wordt geboden in de komende periode (2015-2016).

7. Klachtenregeling

De Wmo-raad wijst erop dat het goed is de klachtenregeling in het kader van de Wmo, Participatiewet en Jeugdhulp op dezelfde leest te schoeien en ook duidelijk in de verordening, maar in elk geval in de informatie over de klachtenregeling aan te geven wanneer de klacht dient neergelegd te worden bij de zorgaanbieder en wanneer bij de gemeente.

8. PGB

De aanspraak die gemaakt kan worden op een pgb (art 6) wordt nog vormgegeven in een nadere regeling. Dit heeft consequenties voor de ingezetenen zodat de Wmo-raad ook op dit punt de mogelijkheid moet hebben te adviseren over de nadere regeling. In de overgangsperiode van twee jaar is de Wmo-raad van mening dat de procedure niet gewijzigd moet worden en dat de garantie moet worden gegeven, dat aan bestaande rechten niet wordt getornd.

Conclusie en advies

Uit het bovenstaande vloeit voort dat de Wmo-raad de verordening in grote lijnen kan onderschrijven. Niettemin zijn er een aantal grenzen en vragen geformuleerd.

Met verwijzing naar de uitgangspunten van het convenant tussen gemeente en Wmo-raad gaat de Raad ervan uit, dat de gemeente de Raad nauw betreft bij de uitwerking van o.a. een aantal kernpunten en de nog vast te stellen concrete uitvoeringsregels. Deze betrokkenheid kan worden geformaliseerd door in artikel 11 van de verordening op te nemen, dat de Wmo-raad ook gehoord wordt bij de ontwikkeling van nadere regeling(en) en beleidsontwikkelingen.

De Wmo-raad ondersteunt uw college waar het gaat om de samenwerking, die met andere gemeenten en op provinciaal niveau is aangegaan op het gebied van (met name de inkoop van) gespecialiseerde jeugdzorg, maar verwacht hierover wel een verantwoording achteraf en betrokkenheid bij de toekomstige ontwikkelingen.

Voorts zal in de overgangsfase ongetwijfeld intensieve monitoring plaatsvinden. Ook daarover wil de Wmo-raad graag geïnformeerd worden en waar gewenst en mogelijk de gemeente van advies dienen.

Zoals gebruikelijk hebben we ook een afschrift van deze brief verzonden aan de Raadscommissie Welzijn en Algemeen Bestuur.

De Wmo-raad wenst u veel wijsheid bij de verwerking van ons advies en ziet uw reactie daarop met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

Cees van der Vliet
Voorzitter Wmo-raad Midden-Drenthe